

PTOLEMAEUS ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΛΕΞΕΩΝ.

Ptolemaei de vocum differentiis librum in bibliotheca Ottoniana etiam nunc servari Usenerus animadvertit. Transcripsi ego eorum commodo providens quibus rerum grammaticarum historia cordi est. Cum enim Ammonii quidem vestigia premi unusquisque intellegat, sunt tamen quae desiderantur in Ammonii exemplaribus qualia inde ab Aldi Manutii editione circumferuntur. Quae quibus fundamentis nitantur haec scimus. Quae vero ex Ptolemaei collectione accedunt neque pauca sunt neque levia. Novum accedit Isaevi fragmentum, novum Anacreontis.

Litteris significo O Ottobon. gr. 43 saec. XI fol. 50^v sqq.
 „ „ V Vatican. gr. 197 saec. XVI fol. 109 sqq.
 „ „ g e Gudiano quae excerpserit I. A. Fabricius, bibl. graec. IV 515 (= VI 157 ed. 4).

Πτολεμαίου περὶ διαφορᾶς λέξεων.

Διαφέρει αὐχὴν καὶ δέρη· αὐχὴν μὲν γὰρ λέγεται τὸ ὀπισθεν τοῦ τραχήλου, δέρη δὲ τὸ ἔμπροσθεν, καθ' ὃ ἐστὶν ἡ φάρυγξ.

5 *ῥίς μὲν λέγεται ἡ ἀπὸ τοῦ μεσοφρύου καταγωγὴ μέχρι τοῦ χείλους· μυκτῆρες δὲ αἱ τῆς ῥινὸς κατατρήσεις, δι' ὧν ἔξουσιν τὸ ἀπομυσσομένον.*

ἔστιάτωρ μὲν ἐστὶν ὁ ἐστιῶν, δαιτυμῶν δὲ ὁ ἐστιώμενος καθὰ Πλάτων.

10 *ἄρνες μὲν λέγονται οἱ νεογνοί· ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισιν· ἀρνειοὶ δὲ οἱ προήκοντες τῇ ἡλικίᾳ.*

2 καὶ om. OVg δέρης g 3 ἔμπροσθε O 4 φάρυξ O, corr. man. 2 7 τὸ ἀπομυσσομένον Kaibel coll. Et. M. 594, 26: τὸ om. OVg: τὸ ὑγρὸν in marg. addidisse videtur O², ubi nunc legitur γρὸν ἀπομυσσομένον O²: ἀπομυσσομένων OV: ἀπομασσομένον g 9 καθὰ Πλάτωνα g (Tim. p. 17^a cf. de rep. IV p. 421^b secundum Wyttenbach. adn. ad Plut. mor. I 253 Lips.) 10 νεωγνοὶ OV (Hom. II 352) ἐπεραον OV 11 προεἰκόντες OV

ἀπονίψασθαι μὲν λέγουσι τὸ μετὰ τὸ φαγεῖν· κατὰ χει-
 ρὸς δὲ ὕδωρ αἰτῆσαι πρὸ τοῦ φαγεῖν [καὶ μετὰ τὸ
 φαγεῖν].

φεύγει μὲν δίκην ὁ κατηγορούμενος· καὶ γὰρ ὁ κατηγορῶν
 διώκει· ἀποφεύγει δὲ ὁ νικήσας καὶ ἀπολυθεὶς τῆς 5
 κατακρίσεως.

ἄγροικος βαρύτονον ὁ ἐν ἀγροῖς διατρίβων· ἄγροϊκος δὲ
 περισπώμενον ὁ μὴ ἡμέρος, ἴσος τῷ ἄγριος.

ἀσφρόδελος μὲν προπαροξυτόνως ἢ βοτάνη· ὀξυτόνως δὲ ὁ
 τόπος. 10

ἀμυγδαλῆ περισπώμενον τὸ δένδρον· ἀμυγδάλη παροξυ-
 τόνως ὁ καρπός.

ἀτελὲς καὶ ἀτέλεστον διαφέρειν φασίν· ἀτελὲς μὲν γὰρ
 ἔστιν τὸ μήπω τετελεσμένον, ἀτέλεστον δὲ τὸ ἀδύνατον
 τελεσθῆναι. 15

ἀπολογεῖσθαι τοῦ ἀπολογίσεσθαι διαφέρει· ἀπολογί-
 ζεσθαι μὲν γὰρ τὸ ἀποδιδόναι τὸν λόγον, ἀπολογεῖσθαι δὲ
 ἐν τῷ λόγῳ τὴν κατηγορίαν ἀνασκευάζειν.

ἀμφὶ περὶ· τὸ δὲ ἄμφις ποτὲ μὲν σημαίνει τὸ περὶ, ποτὲ
 δὲ χωρίς. 20

ἀντικρὺ μὲν τὸ ἐπ' εὐθείας· ἀντικρυσ δὲ τὸ διαρρίδην
 καὶ φανερώς [καὶ τὸ ἐπ' εὐθείας τοπικόν].

ἀκταὶ μὲν εἰσιν οἱ πετρώδεις τόποι παρακείμενοι τῇ θα-
 λάσση ἀπὸ τοῦ ἄγνυσθαι τὰ κύματα ταῖς πέτραις προσ-
 αρασσόμενα· θῖνες δὲ οἱ ἀμμώδεις αἰγιαλοί. 25

ἀναβάτης μὲν ἵππου· ἐπιβάτης δὲ νεώς.

ἀναστῆναι μὲν τὸ ἐπὶ πρᾶξιν τινα ὀρμηῆσαι· ἐγερθῆναι
 δὲ τὸ ἐκ κοίτης.

ἀνάμνησις καὶ ὑπόμνησις διαφέρει· ἀνάμνησις μὲν γίνε-
 ται ὅταν τις ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς μνήμην ἔλθῃ τῶν παρελ- 30
 θόντων· ὑπόμνησις δὲ ὅταν ὑφ' ἑτέρου τινὸς ἐπὶ τοῦτο
 προαχθῆ.

1 λέγεται g τὸ ante φαγεῖν om. g χεῖρας g 2 καὶ — φαγεῖν
 eieci 5 λυθεὶς g 8 περισπώμενον g ἄγιος V ἴσος τῷ ἄγριος om. g
 11 περισπώμενως g 14 μήποτε τετελεσμένον Vg 16 ἀπολογεῖσθαι
 μὲν γὰρ OVg 17 ἀπολογίσεσθαι δὲ OVg 19 σημαίνει O 22 καὶ τὸ
 ἐπ' εὐθείας τοπικόν a sciolo quodam introducta esse vidit Valckenaer
 24 ἄγνισθαι V προσαρμοσσόμενα Vg 25 θινὸς O: θιννὸς V
 26 ἐπιβάτης OV: ἀποβάτης g 31 ὑφ' g: ὑπὸ OV

- ἀπαράσκευον καὶ ἀπαρασκεύαστον διαφέρει· ὁ μὲν γὰρ
 ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χορηγίαν ἔχων ἀπαράσκευος, ὁ δὲ δι' ἑτέ-
 ρου ἀπαρασκεύαστος, οἷον οἱ μονομάχοι ἀπαρασκεύαστοι.
 ἀνδραγαθία ἀνδρείας διαφέρει· ἀνδρεία μὲν γὰρ (σώμα-
 5 τος) δύναμις ἐπαινουμένη· ἀνδραγαθία δὲ καὶ τὴν ψυχι-
 κὴν ἀρετὴν ἔχει μαρτυροῦσαν.
 ἅμα καὶ ὁμοῦ διαφέρει· ἅμα μὲν γὰρ ἐστὶν χρονικὸν ἐπίρ-
 ρημα, ὁμοῦ δὲ τοπικόν.
 ἀποκήρυκτος μὲν ἐστὶν ὁ ἐπὶ ἀδικήματι ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 10 ἐκβληθεὶς τῆς οἰκίας· ἐκποίητος δὲ ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ, ᾧ λέγεται εἰσποίητος γε-
 γονέναι.
 ἄστρον μὲν ἐστὶν τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων μεμορφωμένον ζω-
 δίον, οἷον Ὡρίων ἢ ἄρκτος· ἀστήρ δὲ ὁ εἷς.
 15 βλέπειν ἐστὶν κυρίως μὲν τὸ ὄρᾶν τι· θεᾶσθαι δὲ τὸ
 ὄρᾶν τι τῶν τεχνικῶς γινομένων, οἷον πάλην παγκράτιον
 ἢ γραφὴν.
 διορθοῦν μὲν καὶ ἐπὶ δοράτων καὶ ἐπὶ ὀβελίσκων καὶ ἐπὶ
 λόγων· ἐπανορθοῦν δὲ ἐπὶ μόνων λόγων.
 20 εὐθύς ἐπὶ χρόνου καὶ ἐπὶ ὀρθοῦ, ὡς φημὲν εὐθύς κανόν·
 εὐθὺ δὲ οὐκέτι ἐπὶ χρόνου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐπ' εὐθείας,
 οἷον εὐθὺ χωρίον· τὸ δὲ εὐθέως ἀντὶ χρονικοῦ ἐπιρρή-
 ματος.
 ἄρα καὶ ἄρα διαφέρει· ὁ μὲν γὰρ κατὰ περισπασμὸν ἀπο-
 25 ρηματικός, ὅτε ἀποροῦντες λέγομεν, ἄρα γε τέλος ἔξει τὸ
 πρᾶγμα; ὁ δὲ κατὰ συστολὴν συλλογιστικός· εἰ ἡμέρα
 ἐστί, φῶς ἐστί· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἄρα ἐστίν.
 ἐξ ὅσου μὲν χρόνου, ἐξ ὅτου δὲ ἐξ οὗ τινός.
 θεατῆς μὲν Ὀλυμπίων καὶ τῶν ὁμοίων λέγεται· θεωρὸς
 30 δὲ ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος.
 ἰσθμὸς μὲν ἐστὶν γῆς στενῆς διόδος ἑκατέρωθεν ὑπὸ θα-
 λάσσης περιεχομένη· πορθμὸς δὲ τίς ἐστὶν στενὸς θα-
 λάσσης πόρος ἑκατέρωθεν ὑπὸ γῆς περιεχόμενος.
 λυχνοῦχον καὶ λαμπτήρα τὸν νῦν φανόν· φανὸν δὲ τὴν

2 χορηγίαν OV
 cf. Bekk. An. p. 1331

correxī: ἄστρον OVG

τὸ — γινόμενον OV

χωρίων g

3 μονομάχοι Fabricius: μομαχοὶ OV: μονοχοοὶ g,

4 σώματος Eranio duce addidi

μεμορφωμένων V 16 τῶν — γινομένων Ammon:

19 ἐπανορθοῦν — λόγων om. V

34 νῦν: in marg. man. 1 νοῦν γρ. V

13 ἀστέρων

22 χωρίον OV:

λαμπάδα. καὶ οἱ μὲν κωμικοὶ διὰ τοῦ φ̄, οἱ δὲ τραγικοὶ
διὰ τοῦ π̄ πανόν . . .

λίβανος μὲν κοινῶς λέγεται τὸ δένδρον καὶ τὸ θυμιώμενον
καὶ τὸ ὄρος· λιβανωτὸς δὲ μόνως τὸ θυμιώμενον.

μάχη μὲν ἐστὶν ἢ ἐν τῷ πολέμῳ ἐνέργεια· πόλεμος δὲ ὁ 5
χρόνος καὶ ἡ παρασκευὴ ἢ πρὸς τὴν μάχην.

αἴθε καὶ ὄφελον διαφέρει· τὸ μὲν γάρ ἐστὶν ἀπαρέμφατον
προσώπων, τὸ δὲ ὄφελον ἐμφαίνει πρόσωπα. ἄλλως τε·
τὸ μὲν αἴθε ἐστὶν ἐπίρρημα, τὸ δὲ ὄφελον ῥῆμα.

ἑτερόφθαλμος μὲν ἐστὶν ὁ κατὰ περίπτωσιν πηρωθεὶς τὸν 10
ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, μονόφθαλμος δὲ ὁ μόνον
ὀφθαλμὸν ἐσχηκὼς ὡς ὁ Κύκλωψ.

τὸ μὲν οὐδέποτε καὶ ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος καὶ ἐπὶ τοῦ
μέλλοντος λέγεται, τὸ δὲ οὐδεπώποτε ἐπὶ μόνου παρε-
ληλυθότος, ὥστε οἱ λέγοντες οὐδεπώποτε γενήσεται σο- 15
λοικίζουσιν.

σύνεργος καὶ συνεργός . . . προπαροξύτονον ὁ τὸ αὐτὸ
μετιῶν ἔργον, οἷον εἰ σύντεχνός ἐστιν.

ὁ δὲ μὲν ἀναφορικῶς καὶ δεικτικῶς· ὁ δὲ δὲ δεικτικῶς μόνον.
τιμωρεῖσθαι μὲν τὸ κολάζειν, τιμωρεῖν δὲ τὸ βοηθεῖν 20
τοῖς ἀδικουμένοις.

ἡ χάραξ θηλυκῶς μὲν ἐπὶ τῶν τῆ ἀμπέλω παραδεσμουμένων
ράβδων· ἀρρενικῶς δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις περι-
πηγνυμένων ἀφ' ὧν λέγουσι χαρακώσαντες τὸ περιφρά-
ξαντες καὶ χαρακώματα περιφράγματα. 25

ἐπίκουροι μὲν εἰσὶν οἱ τῶν πολεμουμένων βοηθοί, ὡς οἱ
Λύκιοι τῶν Τρώων· σύμμαχοι δὲ οἱ τῶν πολεμούντων
ὡς τοῦ Ἀγαμέμνονος Μυρμιδόνες καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες.

ὁ ἕνεκα σύνδεσμος τοῦ χάριν διαφέρει· ὁ μὲν γάρ ἕνεκα
ψιλὴν τὴν αἰτίαν δηλοῖ, οἷον ἕνεκα Ἀλεξάνδρου καὶ ἕνεκα 30
Ἑλένης ἐστράτευσε Μενέλαος· ὁ δὲ χάριν μετὰ τῆς αἰτίας
δηλοῖ καὶ τὴν χάριν τοῦ τὸ ἔργον ποιούντος, οἷον χάριν
Μενελάου Ἀχιλλεὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἴλιον, τουτέστιν
χαριζόμενος Μενελάῳ.

2 lacunam indicavi 3 λίβανος καὶ τὸ δένδρον g 4 λιβανοτὸς V
6 ἢ (ante πρὸς) om. V 8 πρόσωπον OVg: corr. Valck. 10 πηρο-
θεὶς V 14 μόνου OV: τοῦ g παρεληλυθῶτος OV 17 lac. indicavi
19 ὁδὲ δὲ 0: οδὲ V et g ut videtur 23 ῥαίδων V 31 Ἑλένης Am-
monius: Ἑλλήνων OVg 32 ποιῶντο V

- ἔμβραδες μὲν κωμικὰ ὑποδήματα· ἔμβάται δὲ τραγικά.
 δεσπότης μὲν ὁ τῶν ἀργυρωνήτων κύριος· κύριος δὲ καὶ
 πατὴρ υἱοῦ καὶ γυναικός.
 δικαστῆς μὲν ὁ κατὰ νόμον αἵρεθεὶς κριτής· διαιτητῆς
 5 δὲ ὁ κατὰ σύμφωνον.
 διφθέρα μὲν αἰγῶν· μηλωτὴ δὲ προβάτων — νάκος αἰγός
 δέρμα· κῶας δὲ προβάτων.
 δαμάλης μὲν ὁ ἄρρην μόσχος· δάμαλις δὲ ἡ θήλεια· μό-
 σχος δὲ κοινῶς ἐπ' ἀμφοτέρων.
 10 διδάξω μὲν δι' ἑαυτοῦ· διδάξομαι δὲ δι' ἑτέρου· οἰ-
 κοδομήσω μὲν δι' ἑαυτοῦ· οἰκοδομήσασθαι δὲ δι'
 ἑτέρου.
 ὄφλημα μὲν καὶ ὄφείλημα τὸ ἐκ καταδίκης τῷ δήμῳ ὄφει-
 λόμενον· χρέος δὲ τὸ ἰδιωτικὸν δάνειον.
 15 τίθησι μὲν τὸν νόμον ὁ νομοθέτης· τίθενται δὲ τὸν νό-
 μον οἱ δικάζοντες καὶ αἰρούμενοι.
 ἀναβάλλεσθαι μὲν ἐστὶν τὸ παριέναι καὶ προΐεσθαι τὸν
 ἐπιτήδειον καιρὸν τῆς πράξεως· ὑπερτίθεσθαι δὲ τὸ
 ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων.
 20 μαρτυρία καὶ ἐκμαρτυρία διαφέρει· μαρτυρία μὲν γὰρ
 ἐστὶν ἡ τῶν ἐπιδημούντων, ἐκμαρτυρία δὲ ἡ τῶν ἀποδη-
 μούντων.
 βασιλεὺς ὁ πατρόθεν ἀπὸ γένους τὴν ἀρχὴν παραλαμβάνων·
 τύραννος δὲ ὁ πρὸς καιρὸν τὸ τοῦ βασιλέως ἔργον ἐπι-
 25 τελῶν· ἡγεμὼν δὲ ὁ τάξεως στρατιωτικῆς ἡγούμενος.
 ἄβαξ καὶ ἀβάκιον διαφέρει· ἄβαξ μὲν γὰρ λέγεται ἐφ' οὗ
 παρατιθέασιν τὰ πράγματα· ἀβάκιον δὲ ἐφ' οὗ ψηφίζουσιν.
 παρακέκρουσται καὶ παρακέκρουται διαφέρει· τὸ μὲν
 γὰρ σὺν τῷ σ ἐστὶν ἐνεργητικὸν καὶ σημαίνει τὸ ἐξηπά-
 30 τηκε· τὸ δὲ χωρὶς τοῦ σ παθητικὸν καὶ σημαίνει τὸ ἐξη-
 πάτηται.
 μνημεῖα καὶ μνήματα διαφέρει· μνημεῖα γὰρ ἔλεγον τὰ
 μνημόσυνα, μνήματα δὲ τοὺς τάφους.

1 δὲ om. Vg 2 μὲν om. g ἀργυρωνήτων OV καὶ (ante πατὴρ)
 om. Vg 3 καὶ ἀνὴρ γυναικός legendum 4 αἵρεθεὶς Ammonius: εὔρε-
 θεὶς OV 5 συμφωνίαν Ammon. 8 δαμάλη OVg 9 ἐπαμφότερα OV:
 corr. Valck. 23 πατρῶθεν OV πατρόθεν ἢ ἀπὸ γένους Ammon.
 24 κοίρανος Ammon. 28 παρακεκρουσθαι OV καὶ V: τὸ O 29 σὺν
 τῷ V: σὺν τὸ O

βλέφαρα καὶ βλεφαρίδες διαφέρει· βλεφαρίδες μὲν γὰρ εἰσιν αἱ τρίχες αἱ ἐπὶ τῶν βλεφάρων, βλέφαρα δὲ αὐτὰ τὰ ἐπικλειόμενα δέρματα.

ἐκπολεμῶσαι καὶ ἐκπολεμῆσαι διαφέρει· ἐκπολεμῶσαι μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ εἰς πόλεμον ἐμβαλεῖν· ἐκπολεμῆσαι δὲ 5 τῷ πολέμῳ ἐξελεῖν.

κραιπάλη καὶ μέθη διαφέρει· μέθη μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ τῆς αὐτῆς ἡμέρας γινομένη οἴνωσις· κραιπάλη δὲ ἡ ἐχθροσινὴ μέθη.

ἀράχνη θηλυκῶς τὸ ὕφασμα καὶ οὐδετέρως τὸ ἀράχνιον· 10 ἀρσενικῶς δὲ ὁ ἀράχνης τὸ ζῷον.

κόπτει μὲν τὴν θύραν ὁ ἔξωθεν· ψοφεῖ δὲ ὁ ἔνδοθεν ἐξιὼν. ἄρρωστος ἄρρωστοῦντος διαφέρει· ἄρρωστεῖ μὲν γὰρ ὁ νοσῶν, ἄρρωστος δὲ ἐστὶν ὁ ἀδυνατῶν ἐπιτελεῖν τι κατὰ 15 τὰς ὀρέξεις.

αὐθις καὶ αὐθι διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ αὐθις πάλιν ἢ μετὰ ταῦτα· τὸ δὲ αὐθι ὡς αὐτόθι.

ἀποκριθῆναι μὲν ἐστὶν τὸ χωρισθῆναι· ἀποκρίνασθαι δὲ τὸν ἐρωτηθέντα λόγον.

βοὸς πούς ἐστὶν ζῶντος, βόειος δὲ ἐπὶ νεκροῦ. 20 πρὸ μοίρας μὲν ἀπέθανεν ὁ βιαίως ἀποθανών· πρὸ ὥρας δὲ ὁ ἐν νεότητι.

ἐπιστεῖλαι μὲν διὰ γραμμάτων· ἐπισκῆψαι δὲ διὰ λόγων. θέσθαι μὲν τὸ λαβεῖν ὑποθήκην· ὑποθέσθαι δὲ τὸ δοῦναι ὑποθήκην. 25

τὸ ἐσπέρας τοῦ ὀψὲ διαφέρει· ἐσπέρα μὲν γὰρ ἐστὶν δυομένου τοῦ ἡλίου, ὀψὲ δὲ βραδέως καὶ μεθ' ὄντινον χρόνον. διὰ τοῦτο καὶ προστιθέασιν ὀψὲ τῆς ἡμέρας.

ἐπαγγέλλει μὲν τὸ προστάσσει· ἐπαγγέλλεται δὲ τὸ ὑπισχνεῖται· ὑπισχνεῖται μὲν ὁ τῷ αἰτήσαντι δώσειν ὁμολο- 30 γήσας· ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ δώσειν ὁμολογήσας. εὐφυῆς μὲν λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικός· εὐμαθὺς δὲ ὁ μαθεῖν ταχύς.

3 ἐπικλιόμενα O   6 ἐξελεῖν g   7 τῆς ex Ammonio add. Kaibel
 8 δὲ ἡ ἐχθροσινὴ O: δὲ ἡχθροσινὴ V   12 κόπτειν V   13 ἄρρωστοῦν-
 τος V   19 τὸ ἐρωτηθέντα λόγον δοῦναι Ammon.   21 ἀπέθανεν O
 22 δὲ ἐν νεότητι V   23 ἐπιστεῖλαι Ammonius: ἐνεπιστεῖλαι OV   26 ἐσπέ-
 ρας μὲν γὰρ Kaibel   30 δώσειν corr. ex δώσιν O   31 ὁ om. V
 32 σκωπτικός O

- βρύκειν μὲν τὸ πρίειν τοῖς ὀδοῦσιν· βρύχειν δὲ ἐπὶ τοῦ
λεόντος τὸ βρυχᾶσθαι.
- ἐξελεύθερος καὶ ἀπελεύθερος διαφέρει· ἐξελευθέρους
μὲν λέγουσι τοὺς διὰ χρέος προσθέτους τοῖς δανισταῖς γι-
5 νομένους, ἔπειτα ἀπολυθέντας, ἀπελευθέρους δὲ συνήθως.
αἶνος καὶ παροιμία διαφέρει· ὁ μὲν γὰρ αἶνός ἐστιν λόγος
κατ' ἀναπόλησιν μυθικὴν ἀναφερόμενος ἀπὸ ἀλόγων ζώων
ἢ φυτῶν πρὸς ἀνθρώπων παραίνεσιν καὶ ἐστιν ἐξηπλω-
μένη παροιμία μετὰ διηγήσεως ἀπαρτίζουσα τὸ νοούμενον·
10 παροιμία δὲ ἢ τὰ ἀπὸ κεφαλαίου ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀναφορὰν
ἐνδέουσα τοῦ αἶνου καὶ τι ἔξωθεν δεχομένη.
- ἀνακεῖσθαι μὲν ἐπ' ἀνδριάντων καὶ ἀναθημάτων λέγεται·
κατακεῖσθαι δὲ ἐπ' ἀνθρώπων ἐν κλίναις ὄντων.
- πόλις μὲν ὁ τόπος καὶ οἱ κατοικοῦντες καὶ τὸ συναμφοτέρον·
15 ἄστυ δὲ μόνον ὁ τόπος.
- τήθη καὶ τηθῖς διαφέρει· τήθη μὲν γὰρ ἐστιν . . . τοῦ πα-
τρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἀδελφῆ, ἣν ἔνιοι θείαν καλοῦσιν.
- τιτθῆ καὶ τροφὸς καὶ τιθηνὸς διαφέρει· τιτθῆ μὲν γὰρ
ἐστιν ἡ μαστὸν παρεχομένη· τροφὸς δὲ καὶ τιθηνὸς ἢ τὴν
20 ἄλλην ἐπιμέλειαν ποιουμένη τοῦ παιδὸς καὶ μετὰ τὸν
ἀπογαλακτισμόν.
- φίλος καὶ ἑταῖρος διαφέρει· φίλοι μὲν γὰρ κοινῶς λέγον-
ται πάντες οἱ τὰ τῆς φιλίας δίκαια πρὸς ἑαυτοὺς ἔχοντες,
ἑταῖροι δὲ ἰδίως οἱ καὶ τὴν ἡλικίαν παραπλησίως ἔχοντες
25 καὶ ἐν συνηθείᾳ καὶ ἐν συνεργίᾳ πολὺν χρόνον γεγονότες.
- ὄσιον καὶ ἱερόν διαφέρει· ὄσια μὲν γὰρ λέγουσιν τὰ ἰδιω-
τικὰ ὧν ἐφίεται προσάψασθαι· ἱερά δὲ τὰ τῶν θεῶν ὧν
οὐκέτι ἔξεστιν προσάψασθαι.
- ἔλκος χρόνιον πάθος ἐκ σιδήρου γινόμενον ἔσθ' ὅτε καὶ αὐ-
30 τομάτως. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ διελκῦσθαι τὴν σάρκα·
ὠτειλῆ ἢ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὑπὸ σιδήρου πληγῆ· τραῦμα
δὲ ἢ ὑπὸ σιδήρου τραῦσις γινομένη· πληγῆ δὲ ἢ ἐκ χει-
ρὸς πληξίς.
- ἑοικότα τὰ ἐμφορῆ· εἰκότα δὲ τὰ πίστεως ἐχόμενα.

1 βρύκειν Ammonius: βρύσκειν OV 7 καταναπολειςιν O: κατὰ ἀπό-
λησιν V: κατὰ ἀπόλυσιν g 11 καίτοι g δεχομένη: δεχόμενα OV:
ἐνδεχομένη g 16 lacunam indicavi 18 τιτθῆ Vg: τήθη O utrobique
23 τὰ τῆς O: ταύτης V ἑαυτοὺς Amm.: ἐαυτῆς OV 31 ὠτειλῆ OV
34 ἑοικότα δὲ V

τὸ ἐκεῖ τοῦ ἐκεῖσε διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ ἐκεῖ δηλοῖ τὸ ἐν τόπῳ· τὸ δὲ ἐκεῖσε τὸ εἰς τόπον, ὅθεν ἐροῦμεν ἐκεῖ κατέλαβον αὐτὸν κακεῖσε πορεύομαι.

τὸ ἔνδον τοῦ ἔσω διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ ἔνδον δηλοῖ τὸ ἐν τόπῳ, τὸ δὲ ἔσω τὸ εἰς τόπον· διόπερ δεῖ λέγειν ἔνδον ἡμην, ἔσω δὲ εἰσέρχομαι.

ἢ ἀπὸ πρόθεσις τῆς παρὰ διαφέρει· ἢ μὲν γὰρ ἀπὸ τίθεται ἐπὶ τῶν ἀψύχων, οἷον ἀπ' Ἀθηνῶν ἔρχεται, ἢ παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων, οἷον παρὰ Σωκράτους ἔρχεται.

αἰδῶς καὶ αἰσχύνῃ διαφέρει· ἢ μὲν γὰρ αἰδῶς ἐστὶν ἐντροπή πρὸς ἕκαστον ὧν τις σεβασμίως ἔχει, αἰσχύνῃ δὲ ἐφ' οἷς ἕκαστος ἀμαρτιῶν αἰσχύνεται ἄς μὴ δέον τι πράξας· καὶ αἰδεῖται μὲν τις τὸν πατέρα, αἰσχύνεται δὲ μεθύσκεσθαι.

ἐπιστραφῆς ὁ προστακτικὸς καὶ ἐπιμελής· εὐστραφῆς δὲ ὁ ἐπιδέξιος ἐν ταῖς μεταβολαῖς.

ἐνθύμημα ποιοῦ λόγου σχῆμα· ἐνθύμιον δὲ ἐπὶ τοῦ προτροπαίου οἱ ἀρχαῖοι φασίν.

ζώνην λέγουσι τὴν τοῦ ἀνδρός· ζώνιον δὲ τὸ τῆς γυναικός· ἢ κέρδος θηλυκῶς μὲν τὸ δένδρον, οὐδετέρως δὲ ὁ καρπός· τὸ ἄγειν τοῦ φέρειν διαφέρει· ἄγεται μὲν γὰρ τὰ ἔμψυχα, φέρεται δὲ τὰ ἄψυχα.

χλαῖνα καὶ χλανίς καὶ χλαμύς διαφέρει· χλαῖνα λέγεται παχὺ ἐγκοίμητρον καὶ τετράγωνον, χλανίς δὲ ἐστὶν τὸ φορούμενον καὶ τῇ ἐργασίᾳ μαλακώτερον, ἢ δὲ χλαμύς Μακεδόνων ἐστὶν εὖρημα καὶ ἔχει κυκλοτερῆ τὰ κάτω.

ἀποφορὰ καὶ εἰσφορὰ διαφέρει· ἀποφορὰ μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις ἢ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσι συντελούμενον, ὃ τινες καὶ ἀναφορὰν λέγουσιν· εἰσφορὰ δὲ ἐστὶν τὸ ὑπὸ τῶν πολιτῶν δημοσίας ἕνεκα χρείας ἐπιδιδόμενον τῇ πόλει.

ζηλὸς μίμησις καλοῦ, οἷον ζηλοῖ τὸν καθηγητὴν ὁ παῖς· ζηλοτυπία δὲ τὸ ἐν μίσει ὑπάρχειν, οἷον ζηλοτυπεῖ ὅδε τήνδε.

9 σωκράτης OV
 11 σεβασμίως τις g
 17 ποιοῦ Ammon.: ποῖον OV
 20 κέρδος OV
 24 παχὺν ἐγκοίμητρον OV
 28 τὸ add. Kaibel
 29 ἐπιτελούμενον g
 30 τὸ om. g
 31 ἐπι-
 δόμενον g
 33 δὲ om. g
 ζηλοτυπεῖ ὅδε τήνδε g: ζηλοτυπεῖν δε
 τήνδε OV

- ἡσυχάζειν τὸ ἀτρεμεῖν δι' ὅλου τοῦ σώματος· σιγαῖν δὲ τὸ μὴ λαλεῖν.
- στρατόπεδον μὲν ἐστὶν ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἡ στρατεία· στρα-
τὸς δὲ τὸ στρατιωτικὸν πλῆθος· καὶ στρατεία ἐκτετα-
5 μένως λέγεται τὸ πρᾶγμα, στρατιὰ δὲ συνεσταλμένως
τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος.
- τὸ λαχεῖν τοῦ κληρώσασθαι διαφέρει· κληροῦνται μὲν
γὰρ πάντες οἱ καθιέντες εἰς τὸν κλῆρον, λαγχάνει δὲ εἰς
ὃν ἂν ὁ κλῆρος ἔλθῃ.
- 10 τὸ αἰτεῖν τοῦ αἰτεῖσθαι διαφέρει· αἰτεῖ μὲν γὰρ ὁ μη-
κέτι ἀποδίδωσιν, αἰτεῖται δὲ τὸ ἀποδοθησόμενον πάλιν.
διαβόητος καὶ ἐπιβόητος τᾶναντία σημαίνει· διαβόητος
μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ ἐπ' ἀγαθῷ παρὰ πᾶσιν ἐγνωσμένος·
ἐπιβόητος δὲ ὁ μοχθηρὰν ἔχων τὴν φήμην.
- 15 ἴσθι καὶ γίνου διαφέρει, ὅτι τὸ ἴσθι σημαίνει τὸ γίνωσκε·
σημαίνει δὲ καὶ τὸ γίνου.
- ψέλιον καὶ ψάλιον διαφέρει· ψέλιον μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ τοῖς
ἄκροις βραχίοσι τῶν γυναικῶν περιτιθέμενον χρυσοῦν
κόσμημα, ψάλιον δὲ τὸ τοῖς ἵπποις περιτιθέμενον ἐν τῷ
20 στόματι.
- ἐπιτίμιον καὶ ἐπίτιμον διαφέρει· ἐπιτίμιον μὲν γὰρ ἐστὶν
ἡ ζημία, ἐπίτιμον δὲ τὸ τιμῆς μετέχον· ὥστε οὐ δεῖ λέ-
γειν ἐξέτισε τὸ ἐπίτιμον.
- πρεσβεύονται μὲν γὰρ οἱ τοὺς πρέσβεις χειροτονοῦντες καὶ
25 πέμποντες· πρεσβεύουσιν δὲ οἱ χειροτονοῦμενοι καὶ
πεμπόμενοι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν.
- ἄγγελος καὶ ἐξάγγελος διαφέρει· ἄγγελος μὲν γὰρ λέγεται
πᾶς ὁ ἀγγέλλων τὰ ἔξωθεν, ἐξάγγελος δὲ ὁ τὰ ἔνδοθεν
τοῖς ἔξω διαγγέλλων.
- 30 θῆς ὁ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων· λάτρης δὲ ὁ κατὰ πόλεμον
ἀλοῦς καὶ εἰς δουλείαν ὑπαχθεῖς· ἀμφίπολος κοινὸν
ἄρρενος καὶ θηλείας ὄνομα δούλου· ἄτμενος δὲ οὐ μόνον
δοῦλος ἀλλὰ καὶ ὁ ὑποτεταγμένος ἐλεύθερος.

1 τοῦ om. g   3 στρατεία O   4 καὶ στρατεία O: καὶ στρατεία V
5 στρατεία δὲ O   6 στρατιωτῶν Ammonius: στρατειῶν OV
11 ἀποδίδωσιν OV   12 διαβόητος g   17 ψέλλιον utrubique g   μὲν
γὰρ ἐστὶν: τὸ g   τὸ addidi   19 ψάλλιον g   an τὸ τοῖς ἵπποις ἐμ-
βαλλόμενον?   23 ἐξέτισε τὸ ἐπιτίμιον OV   30 λάτρης OV   31 a
voce ἀμφίπολος nova lexis incipit in OV

Ἰουδαῖοι καὶ Ἰδουμαῖοι διαφέρουσιν· οἱ μὲν γὰρ Ἰουδαῖοι
ἐξ ἀρχῆς, Ἰδουμαῖοι δὲ τὸ μὲν ἀρχῆθεν οὐκ Ἰουδαῖοι
ἀλλὰ Φοίνικες καὶ Σύροι.

ἀληθεῖς μὲν ὀξύτόνως ἐναντίον τῷ ψεύδει· ἀληθεῖς προ-
παροξύτόνως τὸ κατ' ἐπερώτησιν λεγόμενον σημαίνει τὸ 5
ὅμως καὶ τῷ ὄντι.

ἀναγόμενοι καὶ ἀναχθέντες διαφέρει· ἀνήγοντο μὲν
γὰρ οἱ πλείοντες ἀναγόμεναί τε αἱ νῆες, οὐκ ἀναχθεῖσαι,
ἀνήχθησαν δὲ τινες εἰς τὸ στρατηγεῖον.

κατοίκησις καὶ κατοίκισις διαφέρει· κατοίκισις μὲν γὰρ 10
ἢ ὑφ' ἐτέρων γινομένη ἰδρυσις, κατοίκησις δὲ ὅταν αὐτοὶ
τινες οἰκήσωσι τόπον ἢ πόλιν τινὰ καταλαμβάνοντες κατοί-
κήσωσιν.

κίθαριν καὶ κιθάραν διαφέρει. κίθαριν γὰρ εἶναι τὴν
λύραν καὶ τοὺς χρωμένους αὐτῇ κιθαριστάς, οὓς ἡμεῖς 15
λυρωδοὺς φαμεν, κιθάραν δὲ ἢ χρῶνται οἱ κιθαρῳδοί.

ὑπαντῆσαι μὲν ἐπὶ ὁδοῦ λέγουσιν· ἀπαντῆσαι δὲ τὸ
περιτυχεῖν δίκη, οἷον ἀπήντησε κατὰ τὴν δίκην ἀντὶ τοῦ
περιέτυχεν.

κηρῦξαι μὲν καὶ ἀποκηρῦξαι λέγουσιν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κή- 20
ρυκα ἀποδίδοσθαι τι . . .

κύειν καὶ τίκτειν διαφέρει· κύειν μὲν γὰρ τὸ ἐγκυον εἶναι,
τίκτειν δὲ τὸ ἀπαλλάσσεσθαι τοῦ κύειν.

κομᾶν τὸ γαυριᾶν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, κουριᾶν δὲ τὸ κουρᾶς
δεισθαι. 25

ἀποστασίου μὲν δίκην ἔλεγον, ὅτε ἀπελεύθερος κρίνοιτο
ὡς ἀποστάς τοῦ δεσπότου, ἀπροστασίου δὲ ὅποτε
μέτοικος ἐγκαλοῖτο ὡς μὴ ἔχων προστάτην.

ἀτέχνως τὸ παροξύτονον σημαίνει τὸ χωρὶς τέχνης καὶ ἀμα-
θῶς, τὸ δὲ περισπώμενον τίθεται ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς καὶ 30
ἀδόλως καὶ καθ' ἅπαξ.

2 Ἰουδαῖοι Ammon.: Ἰδουμαῖοι OVg 4 τὸ ψεύδει V 4. 5 προπαρο-
ξύτόνως om. g γενόμενον g 6 τὸ ὄντι V 7 ἀνήγοντο Ammonius:
ἀνήγαγον OV 8 νῆες Ammon.: ναῖς OV; v in ras. O 10 κατοίκησις καὶ
κατοίκισις O, κατοίκισις recte V, sed corr. ex κατοίκησις, mox κατοίκισις O
12 κατοικήσωσιν: κατοικήσωμεν OV 14 κίθαρις g 15 αὐτῆς OV
16 ἦν OV 18 ἀπήντησεν OV κατὰ: εἰς OVg, sed V in marg. man 1 γρ.
κατὰ δίκην Vg: τοίχην O ἀντὶ corr. ex αὐτοῦ V: αὐτοῦ O 19 παρέ-
τυχεν OV 21 ἀποδῶσθαι OV τι om. O lac. indicavi 24 κομᾶν καὶ
κουριᾶν g 30 τίθεται ἀντὶ τοῦ Kaibel ex Ammonio: τίθενται ἂν OV

- τὸ ἀτιμοῦται τοῦ ἀτιμάζεται διαφέρει· ἀτιμοῦται μὲν γὰρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὀλοσχερῆ ἀτιμίαν, ἀτιμάζεται δὲ ὁ ὑβριζόμενος ἐν τινι πράγματι.
- ἄχρι χρονικὸν ἐπίρρημα· ἄχρις δὲ ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς.
- 5 βωμὸς μὲν καὶ ἐστία καὶ ἐσχάρα διαφέρει· βωμὸς μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ ταῖς προσβάσεσιν ἐξέχων, ἐφ' οὗ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς αἱ θυσίαι ποιοῦνται, ἐστία δὲ ἐστὶ βωμὸς περιφερῆς πρόσβασιν οὐκ ἔχων, ἐσχάρας δὲ ἔλεγον τοὺς τῶν ἱρώων βωμοὺς καὶ τὰς ἐν κοινῇ χρεία· διὰ τοῦτο γοῦν
- 10 τοὺς ἱκέτας ἐπὶ τὴν ἐστίαν καταφεύγειν.
- γυμνασθῆναι μὲν ἐστὶ τὸ ὑφ' ἑτέρου, γυμνάσασθαι δὲ τὸ ὑφ' ἑαυτοῦ.
- δημόσιος μὲν ἐστὶν ὁ ἀναιρῶν τοὺς καταδίκους, δημόκοι-
νος δὲ ὁ βασανίζων.
- 15 διήγησιν μὲν καὶ ποιήσιν ἔλεγον τὴν ἐν μήκει τὸ τέλειον ἔχουσαν, διήγημα δὲ καὶ ποίημα τὸ βραχύτερον.
- διπλοῦν καὶ διπλάσιον διαφέρει· διπλοῦν μὲν γὰρ ἱμάτιόν φασιν, διπλάσιον δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ μέγεθος ἢ πληθους διαφερόντων, ἢ διάστημα, οἷον διπλα-
20 σίως ἔχει τοῦ τοσοῦτου, διπλάσιον ἀφέστηκεν ἤδε ἢ πόλις τῆσδε, οὐχὶ διπλοῦν.
- δύναμις καὶ ἰσχὺς διαφέρει ὡς φησὶν Πλάτων τῶ καὶ ἀπ' ἐπιστήμης γίνεσθαι τὴν δύναμιν καὶ ἀπὸ μανίας καὶ ἀπὸ θυμοῦ· ἰσχὺν δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν σω-
25 μάτων.
- ὅτι καὶ διότι διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ διότι αἰτίαν δηλοῖ, τὸ δὲ ὅτι ὅτε μὲν αἰτίαν, ὅτε δὲ βεβαίωσιν· αὐτίκα γοῦν ὅτι μὲν ἐκλείπει πάντες ἴσμεν, διότι δὲ οὐκέτι ἀλλὰ μόνοι οἱ ἔμπειροι.
- 30 οἴκαδε τὸ εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν βαδίζειν· εἰς οἶκον δὲ καὶ ἐφ' ἑτέρου.

1 τὸ ἀτιμοῦνται OV ἀτιμοῦνται μὲν OV 2 γὰρ τις Ammon.
et Et. M. 164, 8: γὰρ (om. τις) OV 5 ἐστία OV 8 ἔλεγεν O
9 διὰ g: δὲ OV 11 δὲ om. V 13 δήμιος g 14 ὁ βασανίζων O:
βασανίζων V 19 ἢ πληθος om. g διπλάσιον g 20 τοῦ το-
σοῦτου V: τοῦτος τούτου O: τοσοῦτου g 22 v. Plat. Protag. p. 351A
τῶ scripsi: τὸ OV 24 σωμαίων Plato, Ammonius: πομάτων OV
26 αἰτίας V 27 γοῦν ὅτε OV 28 ἐκλείπει ἢ σελήνη
Ammon.

πελαστής ὁ πρόσφυξ, πενεστής δὲ ὁ κατὰ πόλεμον δου-
λωθείς.

πλούσιος ὁ πολυούσιος, ὁ πολλὴν ἔχων οὐσίαν, εὔπορος
ὁ πρὸς τὰς ἐπιβαλλούσας χρείας ἀνευδής, ἀφνειὸς ὁ
ἀπ' ἐνιαυτῶν τὴν οὐσίαν συλλέγων, ὄλβιος ὁ τελείαν 5
τὴν εὐδαιμονίαν ἔχων, οἶον ὄλόβιος, εὐτυχῆς δὲ ὁ ζῶν
ἠδέως καὶ ἀλύπως.

πεῖ δὲ τὴν ἐπὶ τόπῳ· πῶ δὲ τὴν ἐκ τόπου.

ρέφανος ἢ καὶ παρ' ἡμῖν· ῥάφανος ἢ κράμβη.

δῶματα μὲν κοινῶς τὰ οἰκοδομήματα· δωμάτιον δὲ τὸν 10
θάλαμον.

κτήματα καὶ ἐπικτήματα διαφέρει· τὰ μὴ ἡμέτερα ἐπι-
κτήματα ὡς ἐν ἀλλοτρίᾳ, τὰ δὲ ἑαυτοῦ κτήματα ὡς ἐν
οἰκείᾳ.

ἐγχρῖσαι μὲν ὡς ἐπὶ σκορπίου ἢ σφηκὸς ἢ τινος τοιούτου 15
ὅταν πατάξῃ· ἐναλεῖψαι δὲ ἐπὶ ὀφθαλμῶν.

εἰκὼν μὲν ἐστὶν ἐπὶ ἀνθρώπου, προτομὴ δὲ λέοντος καὶ
ἵππου καὶ τῶν ἄλλων θηρίων.

ἐκκλησίαν μὲν ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν σύνοδον τῶν κατὰ
τὴν πόλιν, κατάκλησιν δὲ ὅποτε καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν 20
συνεκάλουν πρὸς ἐπίσκεψιν μείζονα τῶν πραγμάτων.

ἐνδοξος μὲν ἐστὶν ὁ ἐπίσημος καὶ εὐκλεής· ἐπίδοξος δὲ
ὁ προσδοκώμενος καὶ ἐλπιζόμενος.

τὸ εὐφραίνεσθαι τοῦ ἠδεσθαι διαφέρει. εὐφραίνεσθαι
μὲν γάρ ἐστὶν μανθάνοντά τι καὶ φρονήσεως μεταλαμβά- 25
νοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ, ἠδεσθαι δὲ ἐσθίοντα ἢ ἄλλο τι
ἠδὺ πάσχοντα αὐτῷ τῷ σώματι.

σταφυλὴ ὀξύτόνως ἢ ὀπώρα· σταφύλη δὲ βαρυτόνως ὡς
Φαισύλη, ἢ δοκεῖ μία εἶναι τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διό-
νυσον . . . ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τοῖς ἀρχι- 30
τέκτοσι τίθεται.

σημεῖον καὶ τεκμήριον διαφέρει . . . τὰ παρωχημένα ση-
μείοις πιστεύεσθαι, τὰ δὲ μέλλοντα τεκμηρίοις.

8 πεῖ Ammon.: πι O: πῆ Vg
κτῆμα OV
13. 14 ἐν οἰκείᾳ Duker: ἐνοίκια Og: ἐν οἰκίᾳ V
16 πατάξει OV
29 τιθηνησαμένων OV
30 lac. ind. Kaibel
καθη-
μότης OV: corr. Stephanus
μολίβδος O: μολίβδος V
32 lacunae
9 ῥέφανον g
12 κτήματα g:
ἐπικτήματα g: εἶναι κτῆμα OV
15 φηκὸς OV
31 παρωχημένα OV

- ἤλπισαν μὲν αὐτοὶ τινες ἐλπίδας ἔχοντες περὶ τινος· ἐπήλ-
 πισαν δὲ ἕτεροι, ἑτέρους εἰς ἐλπίδα ἤγαγον.
 ἱερεῖον χρηστηρίου διαφέρει. ἱερεῖον μὲν γὰρ λέγουσι
 κοινῶς τὸ σφραζόμενον πρὸς θυσίαν ἅπασαν, χρηστήριον
 5 δὲ τὸ ἱερεῖον, ᾧ χρῶνται χρηστηριαζόμενοι.
 σκῶμμα τὸ ἐπὶ διασυρμῶ τοῦ πέλας λεγόμενον, οἷον σκέμμα·
 γέλοιοι δὲ οἷον τὸ ἐπὶ διαχύσει τῶν ἀκροατῶν χωρὶς
 τινος ὑβρεως· εὐτράπελον δὲ τὸ μετὰ σεμνότητος χα-
 ριέντως λεγόμενον· γεφυρισμὸς δὲ ἀπὸ τοῦ τοῖς Ἀθή-
 10 νησιν ἐπὶ τῶν γεφυρῶν . . . συρμούς τινας περιέχοντας.
 στῆναι καὶ σταθῆναι διαφέρει. καὶ στῆναι μὲν ἐξ ἰδίας
 ὀρμῆς καὶ προαιρέσεως ὅπερ γίνεται τοῖς ζῴοις, σταθῆ-
 ναι δὲ [ὁ κατ' ἰδίαν ὀρμὴν καὶ προαίρεσιν ἄλλ'] ἐκ τῆς
 ἄλλου προαιρέσεως, οἷον ἔστι ἄνθρωπος δι' ἑαυτοῦ,
 15 ἑστάθη δὲ ὁ ἀνδριάς ὑφ' ἑτέρου.
 τὸ ἱππῆς τοῦ ἱππέας διαφέρει· ἱππῆς μὲν γὰρ λέγουσιν
 οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ ὀνομαστικῆς πτώσεως, ἱππέας δὲ ἐπὶ αἰ-
 τιατικῆς ἐπιτεταμένως ὁμοίως βασιλῆς καὶ βασιλέας καὶ
 τᾶλλα προσηγορικά.
 20 ἴσοι καὶ κοινοὶ διαφέρει. κοινούς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν
 διαλεγόμενοι ἀκροατάς, ἴσους δὲ μή· ἔστι γὰρ οὐ ταῦτόν·
 κοινῇ μὲν γὰρ ἀκοῦσαι ἀμφοτέρων χρή, μὴ ἴσον δὲ νεῖμαι
 ἑκατέρῳ, ἀλλὰ τῷ μὲν σοφωτέρῳ πλεον, τῷ δὲ ἀμαθεστέρῳ
 ἔλαττον.
 25 Ἰταλιῶται μὲν λέγονται Ἕλληνες οἱ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, Ἰταλοὶ
 δὲ βάρβαροι· καὶ ὁμοίως Σικελοὶ μὲν βάρβαροι οἱ ἐν Σι-
 κελίᾳ, Σικελιῶται δὲ Ἕλληνες οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ.
 τρίετες βαρυτόνως ἐπὶ χρόνου, διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ὡς τρίε-
 τες· τριετὲς δὲ ὀξύτόνως τριετὲς παιδίον ὡς εὐφυές.
 30 ὑπόσχεσις ἐπαγγελίας διέστηκεν· ὑπισχνεῖται μὲν γὰρ ὁ
 τὸ ἀξιωθὲν δίδόναι μέλλων, ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ δίχα παρα-
 κλήσεώς τι παρέχειν βουλόμενος.
 κάλλαια μὲν οἱ τῶν ἀλεκτρούων πώγωνες· κάλλη δὲ τὰ
 ἄνθη τῶν βαμμάτων.

7 διαλύσει O   10 lacunam indicavi διασυρμούς g   13 ὁ κατ' —
 ἄλλ' eieci; καθ' OV   ἔστι Ammon.: ἔστιν OV   16 τοῦ scripsi: τοὺς OV
 ἱππεῖς g   18 βασιλεῖς g   20 Platonem in Protagora nominat auctorem
 [p. 337 A] Ammonius   26 Σικελιοὶ O   28 Hom. β 106   ὡς τρίετος OV
 32 παρέχων g   33 καλλαῖα OV

κόρδαξ εἶδος ὀρχήσεως· ἐμμέλεια μὲν καλεῖται ἡ τραγική ὀρχησις· σικιννίς δὲ ἡ σατυρική· κόρδαξ ἡ κωμική. κάρδαξ στρατιώτης ἐκαλεῖτο, βαρβαρική δὲ ἡ λέξις.

κάταγμα μὲν ἐκτεταμένως τὸ κατεαγὸς καὶ συντετριμμένον· κάταγμα δὲ βραχέως τὸ τοῦ ἐρίου ἔλκυσμα. 5

καταχύματα καὶ καταχύσματα διαφέρει· καταχύματα μὲν γὰρ χωρὶς τοῦ σ̄ καταχεόμενα ὕδατα ἐπὶ λουτρῶν καὶ τῶν ὁμοίων, καταχύσματα δὲ σὺν τῷ σ̄ ἰσχάδες καὶ ἄλλα τραγήματα, ἃ τῶν νεωνήτων δούλων κατέχεον.

κέλης μὲν πλοιάριόν τι μικρόν· ἐπακτροκέλης δὲ κακοῦργον καὶ ληστρικὸν σκάφος μεταξὺ ἐπακτρίδος καὶ κέλητος. 10

κιβωτὸς μὲν ἡ ξυλίνη, δι' ἧς καὶ ἀντίπιξ καλεῖται· κίστη δὲ ἡ πλεκτή.

κλησις μὲν ἡ εἰς ὀτιοῦν τῶν δικαστηρίων γινομένη· πρόκλησις δὲ ἡ εἰς Ἄρειον πάγον. 15

κομᾶν τὸ ἐπὶ τινὶ σεμνύνεσθαι τῶν καλῶς αὐτῷ πεπραγμένων καὶ τρέφειν κόμην· κουριᾶν δὲ τὸ κουράς ἐπιδεισθαι καὶ κόμην καθιέναι.

κόρυδος μὲν τὸ ὄρνεον· λέγεται δὲ γῆς ἱερόν· κορύδαλος δὲ δῆμος Ἀθήνησιν ἐν ᾧ Σωτείας κόρης ἱερόν. 20

κυβεύειν τὸ διὰ ψήφων ἢ ἀστραγάλων παίζειν· πεσσεύειν δὲ τὸ διὰ ψήφων.

κύπτειν μὲν λέγεται τὸ ἐπικάμπτεσθαι τῷ σώματι· κυπτᾶζειν δὲ τὸ στραγγεύεσθαι. 25

κωμωδὸς καὶ τραγωδὸς λέγεται ὁ χορευτὴς καὶ ὁ ὑποκριτής· κωμωδοποιὸς καὶ τραγωδοποιὸς ὁ ποιητής, ἐνίοτε δὲ συγχέουσι τὴν διαφορὰν.

λαλεῖν καὶ λέγειν καὶ διαλέγεσθαι διαφέρει. λαλεῖν μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ ἀτάκτως ἐκφέρειν τὰ ὑποπίπτοντα ῥήματα· λέγειν δὲ τὸ τεταγμένως προφέρεισθαι τὸν λόγον. διαλέγεσθαι δὲ τὸ ἀμείβεσθαι καὶ λόγον ἀντὶ λόγου ἀποδοῦναι πρὸς τὸν διαλεγόμενον. Πλάτων ἐν Σοφιστῇ· οἱ δὲ ἄλλοι φιλόσοφοι διαιροῦσιν οὕτως· λαλεῖν μὲν τοὺς ἀτάκτως ἐκ- 30

3 λέξις O   8 σὺν τὸ σ̄ O   10 κελῆς V   19 καθιέναι OV
 20 κορύδαλλός O   25 στραγγεύεσθαι Ammon.:
 στρατεύεσθαι OVg   27 κωμωδιοποιὸς OV   τραγωδιοποιὸς OV
 33 ? cf. Plat. Theaet. p. 202^c   34 οὕτως Ammonius: οὐ OV

φέροντας ὄνπεροῦν λόγον· διαλέγεσθαι καὶ λέγειν τοὺς μετ' ἐπιμελείας λέγοντας, διαφορὰν . . .

λῆμμα μὲν δι' ἑνὸς μ̄ τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς· λῆμμα δὲ διὰ δύο μ̄ τὸ λαμβανόμενον.

5 λογογράφος μὲν ὁ τοὺς δικανικοὺς λόγους γράφων· λογοποιὸς δὲ ὁ λόγους τινὰς καὶ μύθους συντιθεῖς.

μακρολόγος μὲν ἔστιν ὁ περὶ ὀλίγων πολλὰ λέγων· πολυλόγος δὲ ὁ περὶ πολλῶν καὶ πολλὰ λέγων.

μαχαίρας μὲν ὁμοίως ἡμῖν λέγουσιν οἱ Ἀττικοί, μαχαί-
10 ρίδας δὲ τὰς τῶν κουρέων.

μινυρίζειν μὲν λέγουσι τὸ ἡρέμα προσάδειν, μινύρεσθαι δὲ τὸ θρηνεῖν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ κινύρεσθαι.

μόχθηρος καὶ πόνηρος προπαροξυτόνως. μοχθηρὸς ὀξυτόνως τὰ ἡθη πονηρὸς· λέγουσι δὲ καὶ ἀπλῶς τὰ φαῦλα
15 καὶ μοχθηρὰ καὶ πονηρὰ, ὡς Θουκυδίδης πονηρὰ τὰ πραγματὰ τῶν Ἀθηναίων ἀντὶ τοῦ φαῦλα.

ναοὶ μὲν θεῶν, σηκοὶ δὲ ἡρώων.

ναύκληροι μὲν οἱ ναῦς κεκτημένοι· ναύκραροι δὲ οἱ εἰσ-
πρασσόμενοι τὰ δημόσια κτήματα· ναυκράρια οἱ τόποι
20 ἐν οἷς ἀνέκειτο τὰ κτήματα· ἐλέγοντο δὲ ὁμοίως ναύκληροι καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν συνοικιῶν.

οἰκίζεται μὲν καὶ συνοικίζεται . . . πόλις ὑπὸ τῆς πρώ-
της τῶν συνοικητόρων ἀθροίσεως καὶ καθιδρύσεως, συν-
οικίζεται δὲ ἢ ἐκ πολλῶν πόλεων εἰς μίαν συναγομένη
25 ὑπὲρ τοῦ πλείονα δύναμιν ἔχειν, διοικίζεται δὲ ἢ ἐκ μιᾶς πόλεως μεγέθει ἰσχυρούσης εἰς πολλὰς καταδιαιρουμένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, ἢ ἀσθενῆς γένηται ὡς Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ Μεγάλην πόλιν διώκισαν.

δυσπειθῆς ὅς δυσχερῶς παραδέχεται τὸν πιστὸν λόγον·
30 ἀπειθὴς δὲ ὅς ἀποκρούεται καὶ οὐχ οἷός τε ἔστι πείθεσθαι.

δοῦλοι καὶ οἱ τῶν ἡδονῶν καὶ πάντες οἱ τεταγμένοι ὑπὸ βασιλέα, οἰκέται δὲ δεσποτῶν, θεράποντες δὲ οἱ ὑποτεταγμένοι φίλοι, ὑφ' ὧν θεραπεύονται οἱ προσήκοντες.

1 ὄνπεροῦν λέγον OV 2 deesse finem non indicant OV 5 δεκαν-
κοὺς OV 9 οἱ Ammon.: om. OV 15 Thucyd. VII 48. 83; VIII 24. 97.
16 τοῦ Ammon.: om. OV 20 ἀνέκειτο corr. ex ἀνέκοιτο O 22 lac.
non indicant OV 27 ἵνα στενῆς V 28 διώκησαν OV 29 ὅς O: ὡς V
30 ὅς O: ὡς V

διχότομος βαρυτόνως ὁ εἰς δύο διηρημένος, διχοτόμος δὲ
 παροξυτόνως ὁ εἰς δύο διαιρῶν ἐνεργητικῶς.
 οἰκότριψ μὲν ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ τρεφόμενος, ὃν ἡμεῖς θρεπτόν
 καλοῦμεν, οἰκέτης δὲ καὶ δοῦλος καὶ ὠνητός.
 οἴνη μὲν ἄμπελος, οἴνάνθη δὲ ἡ πρώτη τῶν βοτρύων ἐξάν- 5
 θησις καὶ ἔκφυσις, οἴναρα δὲ τὰ τῶν ἀμπέλων φύλλα.
 οὔκουν παροξυτόνως μὲν τὸ καταφατικόν, ἴσον ὃν τῷ οὐχὶ
 οὔν οἶον οὔκουν ἀπιστεῖν, οὔκοῦν δὲ περισπωμένως
 σύνδεσμος συλλογιστικὸς καὶ σημαίνει ἀπόφασιν.
 ὄχθαι μὲν ποταμοῦ χεῖλη, ὄχθοι δὲ γῆς ἐπάσματα. 10
 παιδεία παιδεύσεως διαφέρει. Πλάτων ἐν Ὅροις. παι-
 δεῖα μὲν ἐστὶ δύναμις θεραπευτικὴ ψυχῆς, παιδεύσεις δὲ
 παιδείας καὶ ἀρετῆς παράδοσις καὶ ἐκ παιδὸς ἀγωγή ἐπ'
 ἀρετὴν ὀδηγοῦσα.
 παιδίσκη μὲν ἐστὶν πᾶσα ἡ τὴν παιδικὴν ἔχουσα ἡλικίαν 15
 ὡς καὶ παιδίσκος, θεράπεινα δὲ ἡ δούλη.
 παῖς μὲν καλεῖται ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, ἀντίπαις δὲ ὁ
 ἐκβεβηκῶς τοῦ παιδὸς τὴν ἡλικίαν καὶ ἤδη πρόσηβος,
 βούπαις δὲ ὁ μέγας παῖς.
 μεταβολὴ πάθος κοινόν· καὶ γὰρ καιρῶν γίνεται καὶ πρά- 20
 ξων καὶ ἀφροδισίων, μεταμόρφωσις δὲ μορφῆς μετα-
 χαρακτηρισμὸς καὶ μετατύπωσις σώματος εἰς ἕτερον χα-
 ρακτῆρα, ἀλλοίωσις δὲ οὐ μόνον μεταχαρακτηρισμὸς,
 ἀλλὰ καὶ τῆς πρότερον ὑπολήψεως οἴησις ἕτερα, ἑτεροίω-
 σις δέ, ὅταν ἀφ' ἑτέρου σώματος εἰς ἕτερον μεταβάλλῃ. 25
 πρεσβύτης καὶ προβεβηκῶς καὶ γέρον διαφέρουσιν·
 βρέφος μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ γεννηθὲν εὐθέως, παιδίον δὲ
 τὸ τρεφόμενον ὑπὸ τῆς τιθηνοῦ, παιδάριον δὲ τὸ ἤδη
 περιπατοῦν καὶ τῆς λέξεως ἀντεχόμενον, παιδίσκος δὲ
 ὁ ἐν τῇ ἐχομένῃ ἡλικίᾳ, παῖς δὲ ὁ διὰ τῶν ἐγκυκλίων 30
 μαθημάτων ἐρχόμενος, τὸν δὲ ἐχόμενον οἱ μὲν πάληκα,

6 οἴναρα OV 8 οἶον ex Ammon. add. Kaibel 9 ἀπόφασιν OV:
 κατάφασιν Valcken. 10 ὄχθη μὲν OVg 11 παιδία OV Plato p. 416
 11. 12 παιδία OV 13 παράδοσις Plato, Ammonius: om. OV ἀγωγῆς OVg
 21 μεταχαρακτηρισμὸς V 23 a verbo ἀλλοίωσις nova incipit lexis OV
 δὲ om. g: μὲν OV 25 σώματος Ammon.: χρώματος OVg μεταβάλλει g
 26 διαφέρουσι V 28 παιδάριον bis g 29 παιδίσκος δὲ ὁ Kaibel
 ex Ammonio: παιδίσκον δὲ τὸ OV: παιδίσκον δὲ g 31 ἐρχόμενος scripsi:
 ἐρόμενος OVg (δυνάμενος ἰέναι Ammon.) πάλληκα g

- οἱ δὲ βούπαιδα, οἱ δὲ ἀντίπαιδα, οἱ δὲ μελλέ-
 φηβον· ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἔφηβος, ὁ δὲ μετὰ ταῦτα
 μειράκιον, εἶτα μεῖραξ, εἶτα νεανίσκος, εἶτα νε-
 ανίας, εἶτα ἀνὴρ μέσος, εἶτα προβεβηκώς, ὃν καὶ
 5 ὠμογέροντα καλοῦσιν, εἶτα γέρον, εἶτα πρεσβύ-
 τῆς, εἶτα ἐσχατόγηρος.
 ἐπικήδειον τὸ ἐπὶ τῷ κήδει ποίημα, Θρηῆνος δὲ τὸ ἐν
 οἴῳδῃποτε χρόνῳ.
 παραβολὴ μὲν ἐστὶν ἢ καὶ οἷα τε γενέσθαι ἐπὶ πράγματος·
 10 ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν· παράδειγμα δὲ γέ-
 γονότος πράγματος ἀντιπαραθέσις, οἶνος καὶ Κένταυρον
 ἀπώλεσεν.
 παρειαὶ ὀξύτόνως αἱ τοῦ ἀνθρώπου, παρειαὶ δὲ προπερι-
 σπωμένως ὄφεις τινὲς μετέωρα τὰ παρεια ἔχοντες.
 15 πάσασθαι βραχέως μὲν γεύσασθαι· πάσασθαι καὶ το-
 κήσασθαι.
 πέννης μὲν ἐστὶν ὁ ἐκ τοῦ πονεῖν καὶ ἐργάζεσθαι ζῶν, πτω-
 χὸς δὲ κατεπτηχὸς καὶ προσαιτῶν. ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς
 πανδήμιος ὃς κατὰ ἄστὺ πτωχεύεσκ' Ἰθάκης.
 20 ἶναι πλημμυρίδες τῶν ποταμῶν, πλημναὶ δὲ μετὰ τοῦ ἦ
 αἱ τῶν τροχῶν σύριγγες.
 διαπολιτεύεσθαι μὲν λέγουσι τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως,
 ἀντιπολιτεύεσθαι δὲ τοὺς ἐξ [ἐκατέρας καὶ] ἐτέρας
 ἀντιστατοῦντας ἀλλήλοις.
 25 πομπή, ἣν τοῖς θεοῖς πομπεύουσιν, πομπεία δὲ ἡ λαιδορία.
 μετρεῖσθαι μέτρῳ σῖτον λαμβάνειν ἢ τι τῶν τοιούτων ἐν
 δάνει, ἵνα ἀποδοῖ τις· χρήσασθαι δὲ ἔλεγον ἱμάτιον
 ἢ σκεῦος.
 νεαρὸν νεωστὶ ὕδαρ ἐνεχθέν· ἐγκεῖται γὰρ τὸ ἀρύειν, πρόσ-
 30 φατον δὲ τὸ κρέας, πεποίηται γὰρ ἀπὸ τοῦ φάσαι, ὃ
 ἐστὶ φονεῦσαι, ὄθεν καὶ φάσανον, νεαλὲς δὲ τὸ νεωστὶ

6 ἐσχατόγηρος OV: ἐσχατογέρως g   7 ἐπικήδειον g: ἐπικήδιον OV
 κήδειν OV   ἐν ὠδῇ ποτε V   9 παρόντος adde ante πράγματος.
 Hom. Γ 33   11 Hom. φ 295   οἶον ὡς καὶ V: οἶον ὡς O
 13 παρειαὶ OV   18 καταπεπιτωκὸς g   19 Hom. σ 1   ἰθάκην OVg
 20 ναι om. g   πλημμυρίδες O: πλημμυρίδ' V   21 τροχῶν g: τρι-
 χῶν OV   22 λέγουσιν OV   23 ἀντιπολητεύεσθαι O, cf. Dindorf Thes.
 ling. gr. v. ἀντιπολιτεύομαι   26 μέτρῳ σῖτον Kaibel: μετρώσι τὸν OV
 ἦτι O: ἦτοι V   29 νεωστὶ OV   30 ἀπὸ Kaibel ex Ammonio: ἀντὶ OV
 φᾶσαι OV   31 τὸ νεωστὶ O: τὸν νεωστὶ V

ἐαλωκὸς οἶον ἰχθύς· δύναται δὲ καὶ τὸ νεωσιτὶ ἀλί πε-
πασμένον.

νῆες αἱ στρογγύλαι, πλοῖα δὲ τὰ κωπήρη καὶ στρατιωτικὰ
καθὼς Ἀριστοτέλης.

προτέρα ἐπὶ τάξεως, προτεραῖα δὲ ἐπὶ ἡμέρας μόνης. 5
ἐπὶ ἀνθρώπου ῥίς, ῥύγχος ἐπὶ ἀλόγου ζώου.

πρυτανεῖα τὰ καταβαλλόμενα ὑπὸ τῶν διωκόντων δίκην.

ἦν δὲ ταῦτα ἐπιδέκατα τοῦ τιμήματος τῆς δίκης· πρυ-
τανεῖα δὲ θηλυκῶς ὁ χρόνος· διήρητο γὰρ παρὰ τοῖς
Ἀθηναίοις ὁ χρόνος εἰς ἰβ̄ πρυτανείας, ὅσαι καὶ φυλαὶ 10
ἦσαν.

πρῶτος μὲν ἐπὶ πολλῶν, πρότερος δὲ ἐπὶ δύο· καὶ τῶ
πρώτῳ μὲν ἀκόλουθος ἐστὶν ὁ ὕστατος, τὸ δὲ πρότε-
ρος ἐπὶ τάξεως· πρῶτος ἐπὶ ἀγάλματος, οἶον πρώτως
ἔχειν φασὶ τῇ τέχνῃ, οἶον ἐξόχως. Πλάτων γοῦν ὁ φιλό- 15
σοφος διαιρούμενος τὰς πολιτείας τὴν μὲν πρώτως ἔχειν
φησὶν, τὴν δὲ δευτέρως, δῆλον ὅτι ἡ μὲν πρωτεύει, ἡ
δὲ ἔπεται. εἰ δέ τις εἴποι πρώτως ἦλθεν εἰς Ἀθήνας,
ἀμαρτάνει· ἐχρῆν γὰρ εἰπεῖν πρῶτον.

... Νηρηΐδας καὶ Νηρέως θυγατέρας... καὶ οὔσας γνησίας 20
αὐτοῦ θυγατέρας. τὰς ἐξ ἄλλων κοινότερον Νηρηΐδας κα-
λεῖσθαι· ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς περὶ Εὐρώπης.

ξόανον τὸ ἐξεσμένον λίθινον ἢ ἐλεφάντινον, βρέτας δὲ τὸ
βροτῶ ὅμοιον ἦτοι χάλκεον ἢ ἐκ γένους ἐμφεροῦς ὕλης
πεποιημένον, ἄγαλμα δὲ τὸ Πάριον ἢ καὶ ἐκ τινος ἑτέρου 25
λίθου κατασκευασμένον.

οἰκεῖτοι οἱ κατ' ἐπιγαμίαν προσήκοντες, οἰκῆες δὲ πάντες
οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι.

ὀλίγον ἐπ' ἀριθμοῦ, τὸ δὲ μικρὸν ἐπὶ μεγέθους.

ὄρθρος ἢ πρὸ ἀνατολῆς ἡλίου ὥρα, καθ' ἣν ἐξ ὕπνου ἀνα- 30
στάς... πρῶτ' δὲ τὸ πρὸ τοῦ καθήκοντος καιροῦ.

1 νεωσιτὶ ex Amm. add. Kaibel
5 πρότερα OV προτεραια OV 7 πρυτανεῖα eqs. non distinguit ab iis
quae praecedunt O 12 ἐστι πολλῶν O τῶ: τὸ OV 13 πρώτῳ
Ammon.: πρῶτος OV τὸ δὲ πρότερος πρῶτον OV 14 πρώτως ἐπὶ OV
15 ἔχει φησὶ OV 16 πολητίας O τὴν μὲν: τῶν μὲν OV
18 post εἴποι habet πρῶτ' O: πρώτως Vg ἦλθον g 20 lacunas in-
dicavi 23. 24 τῶν βροτῶν V 25 Πάριον g ἐκ addidi sec. Ammonium
31 lac. indicavi προῖ OV

4 Aristot. ps. frg. 562 Rose

- ὄψε· μετὰ πολὺ τῆς δύσεως καὶ καθόλου τὸ μετὰ πολὺν χρό-
νον· ὄψε δέ μιν μετέειπε· ὄθεν καὶ ὄψαρότης ὁ μετὰ
πολὺ τοῦ καθήκοντος χρόνου . . . ἔσπερα δὲ ἢ μετὰ δύσιν
τοῦ ἡλίου ὥρα, ὅτε εἰς πέρασ ἦλθεν ἡ ἡμέρα δύνοντος
5 ἡλίου.
οὕνεκα σημαίνει τὸ ὅτι, εἵνεκα χάριν.
παρέχειν τὰ διὰ χειρῶν διδόμενα, οἷον ἐσθῆτα ἐκπώματα,
παρέχεσθαι δὲ ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς διαθέσεων, οἷον
προθυμίαν εὐνοίαν.
10 πηδάλιον νηός, πλήθριον δὲ σχεδίας.
Πυθῶν ὀξύτόνως μὲν ὁ τόπος καὶ θηλυκῶς, βαρυτόνως δὲ
καὶ ἀρρενικῶς ὁ δράκων.
ῥοῖα μὲν σὺν τῷ ἰ τὸ δένδρον, ῥοὰ δὲ ὁ καρπός.
ῥόδον μὲν τὸ ἄνθος, ῥοδῆ δὲ τὸ φυτόν.
15 στάχυς βραχέως τὸ ἐνικόν, ἐκτεταμένως τὸ πληθυντικόν.
σχισταὶ τὰ ὑποδήματα. σχιστὰς ἐνεργεῖν· σχιστὸς δὲ ἀρ-
ρενικῶς χιτῶν γυναικεῖος.
τάλαν τὸ ἐπίρρημα, τάλας ὁ ταλαίπωρος.
τείχη μὲν τὰ τῶν πόλεων, τειχία δὲ τὰ τῶν οἰκιῶν.
20 τέτραχμον μὲν τὸ νόμισμα Ἀττικοὶ λέγουσιν· τετράδραχ-
μον δὲ τῶν ἄ δραχμῶν.
φάκελος φορτίον ξύλων, σφάκελος σπασμὸς μετὰ φλεγ-
μονῆς.
φάσκωλος ἱματιοφορίς, φασκάλιον δερμάτιον.
25 φράσον τὸ εἶπέ, φράσαι ἀντὶ τοῦ διανοήθητι. σὺ δὲ
φράσαι εἴ με σαώσεις.
χιτώνιον τὸ τῆς γυναικὸς ἔνδυμα· ἐστὶ δὲ τοῦτο λεπτόν·
χιτῶν δὲ καὶ χιτωνίσκος ὁ τοῦ ἀνδρός.
χορηγεῖον τὸ διδασκαλεῖον καὶ χορηγὸς ὁ διδάσκαλος· χορὸς
30 δὲ τὸ σύστημα τῶν παιδῶν καὶ τῶν ἀδόντων.

2 cf. Hom. II 399   3 lac. indicavi   4 ἢ (ante ἡμέρα) om. g

7 παρέχειν in fine praecedentis glossae OV   ἐκπομάζειν OV   9 προθυ-
μῆσθαι OV   10 γηδάλιον OV   πλήθριον Ammon.: πλέθριον OV

13 ῥοῖαι OV: ροιαί g   14 non distincta ab iis quae praecedunt OV

16 cum iis coniuncta quae praecedunt OV   ἐνεργεῖν OVg   18 ταλέ-
πωρος V   19 πολεμίον OV   τειχία OV   22 φορτίων O   σφά-
κελος: φάκελος OV   ἐπασμὸς OV   24 φάσκαλος et φασκάλιον OV

ἱματιοφορία V   25 a praecedentibus non distinguunt OV   τοῦ om. OV

Hom. A 83   27 χιτόνιον V   ἔστιν OV   29 χορήγιον τὸ διδα-
σκάλιον OV

πληθος σύστημά τινων, ὄχλος δὲ κυρίως ἢ ὄχλησις.
 πῆ καὶ ποῖ εἰς τόπον, πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη, ποῦ δ' ἐν τόπῳ·
 ποῦ νῦν δεῦρο κίων λίπες Ἐκτορα, ὥστε ἀμαρτάνουσιν
 οἱ λέγοντες ποῦ πορεύη.
 πολεμικὸς ὁ ἔμπειρος πολέμων, αἰχμητῆς δὲ ὁ ἔμπειρος 5
 τοῖς κατὰ πόλεμον ὄπλοις χρώμενος.
 χύτραι καὶ αὐτὰ τὰ σκεύη καὶ χυτροπώλια ὁ ἔλεγον, χυ-
 τρεῖα δὲ τὰ τῶν χυτρῶν ὄστρακα.
 ὥρα δασέως μὲν ἢ τοῦ ἔτους καὶ τῆς ἡμέρας καὶ ἢ τοῦ σώ-
 ματος, ὥρα δὲ ψιλῶς ἢ φροντίς. 10
 ἀγχιστεῖς μὲν γὰρ εἰσιν οἷς, ἐπειδὴν τις ἐκ τοῦ γένους ἀπο-
 θάνῃ, συγχωρήσει ὁ νόμος ἀντιποιεῖσθαι τῶν τούτου δι-
 καίων, συγγενεῖς δὲ εἰσιν οἱ ὄντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους,
 οὐ καλούμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νόμων ἐπὶ τ' ἀγχιστα δίκαια,
 οἰκεῖτοι δὲ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν ἐπιμιχθέντες τῷ οἴκῳ. 15
 σπονδαὶ καὶ συνθήκαι διαφέρουσιν· σπονδαὶ μὲν γὰρ εἰσιν
 ἅς ἐκ πολέμου συντίθενται πρὸς ἀλλήλους ἀναγράφοντες,
 ἐφ' οἷς διακρίνονται συντιθέμενοι μὴ πολεμήσειν μηδὲ
 ἀδικήσειν ἀλλήλους· συντίθενται δὲ εἰρήνην καὶ φιλίαν
 πρὸς ἀλλήλους καὶ τὸ παρὰ ταῦτας πραχθὲν ἀρχὴ γίνεται 20
 πολέμου· ἀνοχὰς δὲ λέγουσιν τὰς ἐν πολέμῳ διὰ τινὰ
 χρεῖαν ἀναβολὰς τῆς μάχης κατὰ συνθήκην κοινήν τοῦ μὴ
 ἐπιέναι ἀλλήλοις· ἐπικηρυκία δὲ ἐστίν, ὅταν οἱ ἕτεροι
 πέμπωσι τοὺς αἰτησομένους ἀνοχὰς καὶ σπονδὰς ἢ εἰρήνην.
 ἀπελεύθερος μὲν ἐστίν ὁ ἐκ δούλου ἠλευθερωμένος, ἐξε- 25
 λεύθερος δὲ ὁ γενόμενος διὰ χρέα προσήλυτος ἢ κατ'
 ἄλλην τινὰ αἰτίαν δουλεύσας εἶτα ἠλευθερωθεῖς· ἤδη
 μέντοι καὶ ἀδιαφόρως χρωῖνται τοῖς ὀνόμασιν.
 ἀμφοτέροι καὶ ἐκάτεροι διαφέρει. ἀμφοτέροι μὲν γὰρ
 ἐροῦμεν, ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὸ αὐτὸ πράττωσιν· ἀμ- 30
 φότεροι τὴν δοκὸν μίαν οὖσαν φέρουσιν· ἐκάτεροι δὲ
 ἐπειδὴν χωρὶς ἐκάτερος τὸ ἑαυτοῦ πράττη, οἷον ἐκάτερος
 αὐτῶν δόκον φέρει, ὅταν ἐκάτερος αὐτῶν μίαν φέρῃ κατ'
 ἰδίαν.

2 a praecedentibus non distincta OV Hom. Z 377 3 K 406 7 8. χυ-
 τρεῖα OV 11 ἀγχιστεῖς: γ a man. 2 add. O 17 ἀλλήλους Ammon.:
 ἀλλήλας OV 19 δὲ ex Ammon. add. 23 ἐπιέναι OV ἀλλήλους V
 26 προσβλητὸς OV 30 αὐτῷ: οὕτω OV αὐτὸ V: αὐτῷ O 31 τὴν O:
 τὴ V 32 πράττει OV 33 ἐκάτεροι OV αὐτῶν om. V

- ὑποψία ὑφοράσεως διαφέρει· ὑποψία μὲν ἐστὶν κακοῦ
 τινὸς ὑπόνοια, ὑφόρασις δὲ δόξα ἐπὶ τὸ χεῖρον.
 φιλεῖν μὲν τὸ ἀγαπᾶν καὶ ξενίζειν, κυνεῖν τοῖς χείλεσιν
 ἀσπάζεσθαι.
- 5 χροῦς καὶ χρῶς διαφέρει· χροῦς μὲν γὰρ ἡ χροιά καὶ τὸ
 χρῶμα τῆς γαστροῦ· φαιμέν οὖν εὐχρουν καὶ ἄχρουν· χρῶς
 δὲ τὸ σῶμα.
- ψάμμον καὶ ἄμαθον διαφέρει· ψάμμον εἶναι θαλάσσιον
 ἄμμον, ἄμαθον δὲ τὴν κόνιν· τύχε γὰρ ἀμάθοιο βα-
 10 θείης.
- ὠνήσασθαι μὲν τὸ πρίασθαι τι τῶν πωλουμένων· ἀγο-
 ράσαι δὲ τὸ ἐν ἀγορᾷ διατρίψαι.
- ἀδεῆς μὲν ἀφοβος, ἀδαιῆς δὲ διὰ τοῦ αἰ ἀμαθίης.
 ἀναλγῆς μὲν ὁ μὴ ἀλγῶν, ἀνάλγητος δὲ ὁ ἀνεπίστρεπτος
 15 τοῦ καθήκοντος.
- περιμάξαι καὶ ἐκμάξαι τὸ τοὺς οἰομένους πεφαρμάχθαι
 δι' ἐπωδῶν καὶ καθαρμῶν προσποιεῖσθαι ἀπολύειν.
- ἄλωαν μὲν δασέως τὸ ἐπὶ τῆς ἄλω πατεῖν . . .
 ἄττα ψιλούμενον σημαίνει τὸ τινά, δασυνόμενον δὲ τὸ ἄτινα.
- 20 ἀποδρᾶναι καὶ ἀποφυγεῖν διαφέρει· ἀποδρᾶναι μὲν γὰρ
 ἐστὶ τὸ ἀναχωρήσαντά τινα ἀδηλον εἶναι ὅπου ἐστίν,
 ἀποφυγεῖν δὲ τὸ μὴ δύνασθαι ἔτι ληφθῆναι.
- μέτοικος καὶ ἰσοτελής διαφέρει· μέτοικος μὲν γὰρ ἐστὶν
 ὁ μετοικήσας εἰς ἑτέραν πόλιν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος
 25 καὶ τοῦ μὲν ξένου πλεόν τι ἔχων, τοῦ δὲ πολίτου ἔλαττον·
 ἐτέλει δὲ ὁ μέτοικος κατ' ἐνιαυτόν. ἰσοτελής δὲ ἐστὶν μέ-
 τοικος τετιμημένος ἐν τῷ ἴσῳ τάγματι τοῖς πολίταις καὶ
 τὸ μετοίκιον μὴ τελῶν· πάντα δὲ ἔχων τὰ αὐτὰ τοῖς
 πολίταις πλὴν τοῦ ἄρχειν.
- 30 βιοῦν καὶ ζῆν διαφέρει· βιοῦν γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων μόνον
 λέγεται, ζῆν δὲ ἐπὶ τε ἀνθρώπων καὶ ἀλόγων ζῴων, ἤδη
 δέ ποτε καὶ ἐπὶ φυτῶν. ζωὴ μὲν γὰρ λέγεται εἶναι χρῆ-
 σις ψυχῆς, βίος δὲ λογικὴ ζωή.
- βεβλήσθαι μὲν τὸ ἐκ βολῆς τετρῶσθαι καὶ ἐκ τῶν ἐναν-

8 ψάμμον utrobique OV

9 Hom. E 587

11 πρίασασθαι OV

13 ἀδαιῆς: ἀδῆς OV

τοῦ: ὁ γρ. in marg. V

αἰ addidi

18 ἄλωαν OV

lac. indicavi

19 ψελούμενον V

30 βιοῦν καὶ ζῆν

διαφέρει a prima ut videtur manu in marg. O

33 λογικῆ: ὀλίγη OV

34 ἐκ: κ supra lin. add. man. 2 O

τίων, οὐτᾶσθαι δὲ τὸ ἐκ χειρὸς τετρῶσθαι. βεβλήσθαι δὲ τὸ τὴν βουλήν ἠπορῆσθαι καὶ οἶον πεπληῆχθαι ὑπὸ δυσθυμίας.

βάραθρος μὲν ὁ βαράθρου ἄξιος ἄνθρωπος, βάραθρον δὲ ὄρυγμά τι Ἀθήνησιν, εἰς ὃ τοὺς κακούργους ἐνέβαλλον, ὡσπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς καταδικαζομένους ἐνέβαλλον εἰς τὸν Κεάδα.

γέλοιος μὲν ὡς μέτοικος ὁ καταγέλαστος, γελοῖος δὲ ὡς ἄλλοῖος ὁ γελωτοποιός.

δὲ σύνδεσμος συμπλεκτικός, δαὶ ἐκτεταμένως σύνδεσμος ἐρω- 10
τηματικός· τίς δαὶ τίς δὲ ὄμιλος ὅδ' ἔπλετο.

θύρα τὸ ἐκ τῶν σανίδων, θύραι τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ καὶ χά-
λασμα τῆς θύρας.

κομιδῆ μὲν περισπωμένως ἐπίρρημα σημαῖνον τὸ παντελῶς·
κομιδῆ δ' ὀξύτόνως ὄνομά ἐστι καὶ σημαίνει τὴν ἐπι- 15
μέλειαν, οἶον οὐ σφῶιν κομιδῆ· λέγεται δὲ καὶ ἡ ἀπό-
ληψις τινος κομιδῆ παρὰ τὸ κομίσασθαι καὶ ἀπολα-
βεῖν.

λεία διὰ μὲν τοῦ ε̄ γραφόμενον σημαίνει τὴν ἀπελασίαν τῶν
τετραπόδων. ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἥλιθα 20
πολλήν· διὰ δὲ τοῦ ῑ γραφόμενον ἐπίρρημά ἐστιν ἐπι-
τάσεως δηλωτικόν . . . ἔάν τε συστέλληται ὡς παρὰ Ἀνα-
κρέοντι λίην δὲ δειλιάζεις.

πολίτης πατριώτου διαφέρει· πολίτης μὲν γὰρ λέγεται
τινος ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως ἐλεύθερος ἐλευθέρου, πα- 25
τριώτης δὲ ὁ τῆς αὐτῆς χώρας δοῦλος δούλω· ἡ γὰρ
πατρὶς καὶ ἐπὶ τῆς χώρας λέγεται· τοῖσι δ' ἄφαρ πόλε-
μος γλυκίων γένετ' ἢ νεέσθαι ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι φίλην
ἔς πατρίδα γαῖαν.

1 οὐτᾶσθαι V: οὐτάσα θαι cum spatio unius litt. O δὲ om. O
6 ἐνέβαλον V 7 κεάδα V: κέλταν O, sed in marg. man. 2: κεάδα
10 ἐκταμένως OV 11 ἐρωματικός OV τίς δ' αιστος· δαιόμιλος OV
Hom. α 225 12 ἄνυγμα OV 14 περισπωμένως V 15 δ' om. OV
16 σφῶν VA v. Hom. Ψ 411 ὀπόληψις V: πολη scripsit man. 2, spatio
relicto a man. 1 O; eadem eodem modo λ verbi ἀπολαβεῖν 17 μίσασθαι OV
20 Hom. Δ 677 παιδίου OV συνηλασσαμένη λίθα OV 22 inter-
cidisse ἔάν τε ἐκτείνηται indicavi 23 δηλιάζεις OV 25 ὁ: ἡ OV
26 Hom. B 453 28 γενετη ἐνεεσθαι O: γενετη ἢ νέεσθαι V ἐν νηύσι
γλαφυρῆ O: ἐν νήησι γλαφυρῆσι V φίλην — γαῖαν om. O add. V (γείαν)
sed ante ἐννήησι 29 οὖν Kaibel

χρῆναι δεῖν. Ἰσaiος πρὸς Τληπόλεμον· ἐπειδὴ γοῦν οὐκ

ἔδόκει χρῆναι πλέον δανείζεσθαι. χρῆ δεῖ, ἔχρῆν ἔδει.
χολάδες μὲν τὰ ἔντερα· χύντο χαμαὶ χολάδες· χόλικες δὲ

αἱ τῶν βοῶν κοιλίαι· Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις· ἢ βοῖ-
5 δαρίων τις ἀπέκτεινε ζεύγος χολικῶν ἐπιθυμῶν.

φραυλία μὲν εἶδος . . .

φριμάττεσθαι μὲν τὸν τράγον φραμὲν καὶ φριμαγμὸς ἢ
τοῦ τράγου φωνή ὡσπερ πταρνυμένου· φρυάττεσθαι δὲ
τὸν ἵππον τὸν φρυσῶντα καὶ γαυρούμενον.

10 καθαρίζειν μὲν λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν, τονθο-
ρύζειν δὲ τὸ ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν.

ἔρως μὲν τῶν παρόντων λέγεται, πόθος δὲ τῶν ἀπόντων.
ἄρχειν καὶ κρατεῖν διαφέρει· ἀρχειν μὲν γάρ ἐστιν τὸ τι-

15 ἄγειν ὑπακουομένους ἐπὶ δουλείᾳ, καθὸ καὶ τῶν θηρίων
κρατεῖν τις ἄλλ' οὐκ ἀρχειν λέγεται.

ἄστειος ὁ πιθανὸς καὶ χαρίεις ἢ καθόλου ἐπιδέξιος ἐν πο-
λιτικῇ ὁμιλίᾳ, ἀστικὸς δὲ ὁ ἐν ἄστει διατρίβων.

ἱστοδόκη μὲν γάρ ἐστιν, ἐφ' ἧς ὁ ἱστός κατακλίνεται· Ὀμη-
20 ρος ἱστὸν δ' ἱστοδόκη πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες.
ἱστοπέδη δὲ ἐν μέσῃ τῇ νηὶ κοῖλος τόπος, ὄντινες λη-
νίδα καλοῦσιν, εἰς ὃν ἐντίθεται ὁ ἱστός· ἀλλὰ με δεσμῶ
δῆσαν ἐν ἀργαλέῳ, ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω ὄρθον
ἐν ἱστοπέδῃ.

1 χρῆνα O: χρῆν V   2 δανίζεσθαι OV   3 Hom. A 526   4 βοια-
δαρίων OV   5 ἀπέκτεινε V: ἀποκτείν O; a manu 2 supra ν additus ha-
mulus, quo ἀποκτείνας effecisse videtur   6 φραυλία μένει OV in fine prae-
cedentis glossae: distinxit Kaibel   7 φριμάττεσθαι OV   φριμαγμὸς OV
9 τὸν φρυσῶντα V: τῶν φρυσίων. ἰα O   10 τονθορύζειν Valckenaer: καν-
θαρίζειν Ammon.   17 πιθανὸς OV   χαρίεις OV   19 ἱστοδόκη — δ'
ἱστοδόκη om. O   Hom. A 434   20 δὲ om. V   21 ἐμμέση O   τῆς
eraso s V   22 εἰς ὃν V: ἴσον O; corr. man. 2 in margine   ὁ ἱστός
ἐντίθεται V   Hom. μ 160.